ZWIĄZEK SPÓŁDZIELNI ZAROBKOWYCH I GOSPODARCZYCH
IM. KS. PIOTRA WAWRZYNIAKA
POZNAŃ, PLAC WOLNOŚCI 18 m. 14 TELEFON nr 27-92

BIULETYN PRASOWY

Nr 9 Data stempla pocztowego

I.

NOWA SPÓŁDZIELNIA STOLARZY

W „mieście mebli“ w Swarzędzu pod Poznaniem powstała spółdzielnia stolarzy. Celem spółdzielni jest podniesienie gospodarcze drobnego rzemieślnika przez prowadzenie wspólnego przedsiębiorstwa, które ułatwiłoby członkom zakup surowców i sprzedaż mebli oraz obniżyło koszty z tym związane. Udział w nowopowstałej spółdzielni, która przyjęła nazwę „Jedność“ wynosi 10,— zł, a wpisowe 2,— zł. Do spółdzielni przystąpiło 45 samodzielnych stolarzy i praca ruszyła już naprzód. Wydzierżawiono magazyn, mogący pomieścić 150 kompletów meblowych. Obecnie już wystawiono tam 40 kompletów.

II.

BANK LUDOWY W BYTOMIU

Ostatnio Bank Ludowy w Bytomiu odbył walne zgromadzenie, na którym przedstawiono sprawozdanie z czynności za rok 1936. Jak z bilansu wynika, działalność tego banku w ostatnim roku sprawozdawczym była owocna. Na 31 XII 1936 kwota złożonych oszczędności wynosiła — 124 773,62 mk, podczas gdy w r. 1935 zamykała się cyfrą 104 785,84 mk. Udzielono pożyczek na sumę 299 455,05 mk. Czysty zysk wynosił 2 162,15 mk.

III.

WKŁADY OSZCZĘDNOŚCIOWE I POŻYCZKI W WIELKOPOLSCE

Polskie spółdzielnie kredytowe Wielkopolski gromadzą bardzo poważną sumę wkładów, która wynosiła na 30 czerwca 1937 r. — 24 619 100 zł. Cyfra ta jest wyższa o milion złotych od stanu wkładów na 1 I 1937, który wynosił 23 578 600 zł. Stan kredytów udzielonych przez spółdzielnie zamykał się na 30 VI 37 cyfrą 56 595 900 zł.

Ten stosunkowo bardzo poważny wzrost wkładów w pierwszym półroczu 1937 r. należy przypisać z jednej strony poprawie koniunktury, z drugiej zaś zwiększeniu zaufania do spółdzielni wśród szerokich mas drobnych rolników i rzemieślników.

Należy podkreślić, że na ogólną sumę wkładów zebranych w polskich spółdzielniach oszczędnościowo-kredytowych Polski, wielkopolskie spółdzielnie zbierają prawie największe sumy. Stan oszczędności na 1 IV 1937 roku w spółdzielniach całej Polski był — 139 682 600 zł. Z kwoty tej spółdzielnie wielkopolskie zebrały 24 418 100 złotych. Jest to po spółdzielniach województwa łódzkiego, które zgromadziły 29 029 000 zł, kwota największa. Następne po Wielkopolsce miejsce zajmuje Śląsk z 14 422 400 zł, potem woj. krakowskie z 13 723 000 zł i warszawskie z 12 008 300 zł. Inne województwa nie zbierają w spółdzielniach powyżej 10 000 000 zł.

IV.

WZROST WKŁADÓW W SPÓŁDZIELNIACH KREDYTOWYCH

Wkłady oszczędnościowe w polskich spółdzielniach kredytowych całej Polski wzrosły z 125 419 500 złotych w dniu 1 I 1937 na 139 682 600 zł w dniu 1 IV 1937. Poprawę tą wykazują wszystkie województwa za wyjątkiem województw białostockiego, poleskiego i tarnopolskiego. Rozkłada się ona na poszczególne województwa następująco: w spółdzielniach województw centralnych wzrosły wkłady w wymienionym okresie z 59 510 700 zł na 61 997 100 zł, w województwach południowych z 24 689 300 zł na 25 099 100 zł, w województwach zachodnich z 46 373 200 zł na 47 412 500 zł, w województwach wschodnich z 4 846 300 zł na 5 173 900 zł.

V.

UPADŁOŚCI WŚRÓD SPÓŁDZIELNI

„Wiadomości Statystyczne“ podają zestawienie upadłości przedsiębiorstw, ogłoszonych w latach 1930—1936. Z zestawienia wynika, że najwięcej upadłości przedsiębiorstw było w r. 1930 bo aż 836, od tego roku liczba upadłości spada. aby w r. 1936 osiągnąć najmniejszą cyfrę z całego siedmiolecia, bo tylko 139.

Inaczej przedstawia się przebieg nasilenia upadłości wśród spółdzielni. Najwięcej ich było w r. 1932, od tego roku cyfra upadłości spółdzielni spada. W r. 1936 było ich na terenie całej Polski tylko 14. Jest to cyfra najmniejsza ze wszystkich typów formy prawnej przedsiębiorstw zestawianych przez „Wiadomości“.

Wogóle zaznaczyć należy, że ilość upadłości spółdzielni była stosunkowo znacznie mniejsza od upadłości przedsiębiorstw o innej formie prawnej.

VI.

ROZWÓJ SPÓŁDZIELCZOŚCI W POLSCE

Ilość spółdzielni wszelkich typów i narodowości w Polsce w latach 1928—1935 znacznie wzrosła. W r. 1928 na terenie całej Polski działało 10 212 spółdzielni z 2 457 000 członkami, w r. 1935 zaś było już 11 402 spółdzielni z 2 668 000 członkami. Liczby te rozkładały się na poszczególne typy spółdzielni w sposób następujący:

	Ilość spółdzielni 1928	Ilość spółdzielni 1935	Ilość człon. w tys. 1928	Ilość człon. w tys. 1935
spółdzielnie kredytowe . .	4 586	5 243	1 320	1 479
„ roln.-spożyw. .	2 022	2 586	252	319
„ mleczarskie . .	1 430	1 216	211	438
„ spożywców . .	1 185	1 391	519	311
„ roln.-handl. . .	339	352	98	61
„ mieszkaniowe	167	216	12	22
„ inne	483	398	63	38

Powiększenie ilości spółdzielni i ich członków jest bardzo niejednolite. Największy wzrost tak w ilości członków, jak i spółdzielni wykazują spółdzielnie kredytowe, roln.-spożywcze i mieszkaniowe, spółdzielnie mleczarskie w ilości placówek spółdzielczych zmniejszyły się, znacznie jednak wzrosły w ilości członków; odwrotnie spółdzielnie spożywców, spółdzielnie roln.-handl. i inne wykazują zmniejszoną ilość spółdzielni i członków.

VII.

WKŁADY I KREDYTY W POLSCE

„Mały Rocznik Statystyczny“ za rok 1937 przynosi zestawienia wkładów i kredytów krótkoterminowych w Polsce w latach 1928—1936 we wszystkich instytucjach kredytowo-oszczędnościowych. Wyglądają one następująco:

	Wkłady w milj. złotych 1928	Wkłady w milj. złotych 1936	Kredyty w milj. złotych 1928	Kredyty w milj. złotych 1936
banki państwowe .	818	722	1 204	1 355
banki prywatne	941	528	1 665	783
banki komunalne .	30	45	45	26
P. K. O.	315	926	33	39
Komun. Kasy oszcz. .	359	720	291	421
Spółdzielnie Kredyt. .	210	254	432	456

Na tym tle pozycja spółdzielczości przedstawia się poważnie. Zestawienie wykazuje tak wzrost wkładów jak i kredytów w ośmioleciu 1928—1936. Również cyfry udziału spółdzielczości w ogólnych sumach oszczędności i kredytów są znaczne.

VIII.

SKŁAD CZŁONKÓW SPÓŁDZIELNI ZWIĄZKOWYCH W POLSCE

W r. 1935 należało w całej Polsce do spółdzielni związkowych wszelkich typów i narodowości 2 668 000 członków.

Na liczbę tą składało się według zawodów: 1 848 000 rolników, 241 000 urzędników i wolnego zawodu, 183 000 robotników, 149 000 kupców i przemysłowców, 86 000 rzemieślników i 161 000 innych zawodów.

Stosownie do narodowości liczba ta rozkłada się następująco:

1 911 000 członków liczyły związki spółdzielni polskich, 545 000 związki ruskie, 154 000 związki żydowskie i 58 000 związki niemieckie.

IX.

RZEMIEŚLNICY W SPÓŁDZIELNIACH NIEMIECKICH

Na terenie Niemiec istnieje obecnie 1300 spółdzielni kredytowych powszechnych. Należą one wszystkie do Niemieckiego Związku Spółdzielni (Deutscher Genossenschaftsverband). Łączą one wśród swych członków 250 000 rzemieślników. Oblicza się, że te spółdzielnie w ciągu roku 1934 rozdzieliły wśród rzemiosła niemieckiego około 500 milionów mk. kredytu, rzemiosło zaś złożyło w nich ca 200 milionów mk. oszczędności.

W ostatnich latach spółdzielnie tego typu starają się rozszerzyć swe wpływy wśród kupców i rzemieślników. Wobec tego rozpoczęły się one reklamować, nawiązują kontakt organizacyjny i osobisty z organizacjami rzemieślników i nimi samymi, prowadzą kursy księgowania i rachunkowości dla kupców i rzemieślników, niejednokrotnie same prowadzą księgowość handlową swym członkom, starają się ułatwić swym członkom i udostępnić spłatę zaciągniętych kredytów, szkolą odpowiednio swój personel.

Wszystkie te wysiłki wydają już rezultaty w postaci coraz większego napływu członków z warstw kupieckich i rzemieślniczych do spółdzielni kredytowych powszechnych w Niemczech.

X.

ROZWÓJ SPÓŁDZIELCZOŚCI W JAPONII

Spółdzielcze organizacje japońskie w r. 1932 wypracowały plan pracy na pięć lat następnych. Dotąd znane są już wyniki tego planu do r. 1936 włącznie. Są one bardzo pomyślne. W ciągu jednego roku 1936 ilość spółdzielni wzrosła z 15 024 na 15 459. Tylko 669 miasteczek i gmin nie posiada dotąd jeszcze spółdzielni, podczas gdy w r. 1935 gmin pozbawionych spółdzielni było 1157. Ilość członków wzrosła z 5 824 496 na 6 170 839. Kapitał obrotowy podniósł się z 2 067 263 074 yen na 2 195 528 756 yen.

Następnym etapem po wykonaniu planu pięcioletniego będzie dla spółdzielni japońskich świeżo opracowany plan pracy na lata 1938—1940. Przewiduje on pracę nad koordynacją aktywności ekonomicznej ruchu spółdzielczego, dalszą ekspansją spółdzielczości w miastach, reklamowaniem spółdzielczości i szerzeniem wiedzy spółdzielczej, rozbudową współpracy między poszczególnymi spółdzielniami.

Odbito w Rolniczej Drukarni i Księg. Nakł. w Poznaniu, Św. Mielżyńskiego 24